

BINNENVAARTMUSEUM

Verhalen uit het verleden, te bewonderen in het heden.

JAARVERSLAG 2025

1. BEDRIJFSVOERING

1.1. Algemeen

Het jaar 2025 stond in het teken van een nieuwe start als uitvoerend museum. Dit kreeg gestalte door de gezamenlijke wisseltentoonstelling “Voortvarende vrouwen”, die is georganiseerd met het Museum van de vrouw”in Echt.

De opening van de tentoonstelling gebeurde tijdens ons feestweekend in november, waarin we terugkeken op ons 40 jaar Maas-Binnenvaartmuseum.

Voor het voortbestaan van ons museum is van groot belang de evaluatie van het Museumbeleidplan, die de gemeente Maasgouw in 2025 heeft voorbereid. Dit nieuwe beleidsplan zal in 2026 door de nieuwe gemeenteraad worden behandeld. Wij zullen ons meerjarig beleidsplan op dit plan afstemmen,

Het publiek en de digitale marketing

De collectie en de presentatie daarvan

De organisatie en onze vrijwilligers

Onze vrienden en sponsors.

1.2. Bestuur

Het bestuur van het Maas- Binnenvaartmuseum en Stichting Tjalk Nooit Volmaakt maandelijks is een bestuursvergadering gehouden en bestond per 31 december uit de volgende personen.

Ton Forschelen – voorzitter

Charles Gisbergen – secretaris

Jos Velter – penningmeester

Paul op het Veld – bestuurlijk verantwoordelijk Collectie

Sjef van der Horst – bestuurlijk verantwoordelijk Publiek

De Raad van Toezicht heeft gedurende het gehele jaar zijn controlerende rol uitgevoerd en is hiervoor 2 keer bij elkaar gekomen in aanwezigheid van de voorzitter en de penningmeester.

In 2020 zijn de zittingstermijnen van zowel de bestuursleden als de leden van de Raad van Toezicht aangepast om te voldoen aan de eisen van het Museumregister.

Deze bestond uit de volgende personen

Ria Oomen-Ruijten

Jaap de Kluijver

Geert van Vlokhoven

Harry van de Venne

In 2026 is een nieuw rooster van aftreden vastgesteld.

1.3. Samenwerking

Ons museum heeft het afgelopen jaar samenwerking verder invulling gegeven door samenwerking met

de musea in Maasgouw, Museum Thorn en het Streekmuseum Stevensweert/Ohe en Laak. alsmede het Museum voor de Vrouw in Echt. Maar ook met de musea in Maasgouw, Peel en Maas en Horst aan de Maas in het kader van een gezamenlijk te ontwikkelen Erfgoed app voor Limburg. Bijzonder was de samenwerking met het Museum van de vrouw, waarmee we een duo-tentoonstelling "Voortvarende Vrouwen", zowel in Echt als in Maasbracht op poten hebben gezet.

2. FINANCIIEEL

Het bezoekersaantal wat na de Covid-9-perikelen in 2024 was gestegen tot bijna 3.000 bezoekers is ook in 2025 op ongeveer dat aantal blijven steken.

Wel zijn de inkomsten in totaal met 7,8 % gestegen. Dit is het gevolg van een prijsstijging voor entreegelden en consumpties met 20% en vooral door een verhoging van de huursubsidie van de Gemeente Maasgouw. Met die laatste verhoging wordt nu structureel ongeveer 50% van de werkelijke huurkosten gedekt tot 2029.

Jammer is het dat de opleiding tot binnenschipper en matroos in de Maaslandzaal vanaf september jl. is gestopt wegen een gebrek aan voldoende aanmeldingen. De huurinkomsten daarvan waren dit jaar al € 3.000 minder. Ook viel de omzet met de rondvaartboot tegen.

Het aantal bezoekers dat gebruik maakte van de "Museumkaart" steeg licht van 704 naar 747.

Naast de eigen reguliere inkomsten uit het museum, de Gouverneur van Limburg, de tjalk en horeca blijft de afhankelijkheid van subsidies van de Gemeente Maasgouw onontbeerlijk. De exploitatie- en huursubsidies zijn daarbij aangepast voor de inflatie.

De uitgaven voor de huur van het gebouw en de energielasten vormen veruit de grootste post waarbij de energielasten aanzienlijk zijn gedaald door eerdere investeringen in zonnepanelen en airco's. In 2025 is dat verder doorgezet door toepassing van ledverlichting in alle ruimten en separate verwarmingsregeling per gebruikruimte. Hiervoor is de activiteitsubsidie ingezet als energiemaatregel.

Het reguliere onderhoud werd door eigen vrijwilligers bijgehouden.

De afname van de reserve groot onderhoud voor de Gouverneur van Limburg is met bijna hetzelfde bedrag van € 4.000,- weer aangevuld.

De erfgoed app is in 2025 samen met diverse andere musea in de buurt in gebruik genomen. Met de bestemmingsreserve van € 12.500,- kwamen we evenwel € bijna € 1.200,- tekort.

Het museum laat de bij de ontgrindingen van de Maas gevonden restanten van een rivier-aak uit de 12 eeuw conserveren om die later alhier ten toon te stellen. Dat gaat meerdere jaren duren en van een ontvangen subsidie daarvoor staat nog een bedrag van € 15.693 op de balans om bij de 2^e conserveringsfase te besteden.

Al met al sluiten de boeken met een verlies na afschrijvingen van € 3.623,- waarbij opgemerkt zij dat op een donatie van de Vrienden van het museum geen beroep meer is gedaan.

Voor wie geïnteresseerd is in de jaarrekening kan die vinden op onze website.

3. COLLECTIE

Rivieraak

Na de verwerving van de houtresten van de rivieraak – die werd gevonden bij ontgrindingswerkzaamheden in de omgeving van Grevenbicht – is veel tijd en energie gestoken in het aanvragen van subsidie. De totale kosten van het conserveringsproces en het maken van de tentoonstelling zijn begroot op € 50.000. Dankzij bijdragen van de Provincie Limburg, het Cultuurfonds Limburg, Dioraphte en TVM Foundation werd dit bedrag bij elkaar gebracht.

De opdracht voor de conservering werd gegeven aan de Restauratieatelier Restaura in Heerlen. De houtresten, die waren opgeslagen in een provisorische bak met een speciale vloeistof in een depot van het museum, werden begin september opgehaald door Restaura. Het conserveringsproces zal minimaal 1½ jaar duren.

Er is een plan opgesteld voor de inrichting van de tentoonstelling. De planning is dat de tentoonstelling eind 2027 klaar is.

Naar een nieuw Collectie Registratie Systeem (CRS)

Het museum heeft zich al tijdens het aanvraagproces voor het lidmaatschap van de Museumvereniging aangesloten bij de Coöperatie Erfgoed Limburg. Zodoende konden wij gebruik maken van het collectieregistratiesysteem Memorix Maior. Het beheer hiervan werd uitbesteed aan het Huis voor de Kunsten Limburg (HKL). HKL verzorgde ook de ondersteuning. Omdat het systeemonderhoud van Memorix niet goed werd uitgevoerd heeft het HKL besloten over te gaan naar een nieuw systeem, namelijk Kleksi. In de voorlichtingsbijeenkomsten van het Erfgoed Limburg werden wij elk kwartaal bijgepraat over de stand van zaken. De definitieve overstap zal in het tweede kwartaal van 2026 gaan plaatsvinden, waarna wij over een beter functionerend CRS kunnen beschikken.

Toeristische app

In een samenwerkingsverband tussen de drie musea in Maasgouw, een stichting in Wessem, musea in Horst aan de Maas en Peel en Maas is een toeristische app ontwikkeld waarin elk museum en de stichting Wessem hun woonplaats konden promoten en tevens de toeristische hoogtepunten voor het voetlicht brengen. Het Maas Binnenvaartmuseum heeft hiervoor een wandelroute langs de haven, een fietstocht door de kern Maasbracht en een wandeltocht door de kern Brachterbeek opgezet. De lancering heeft op 3 juni plaatsgevonden middels een tocht over de Maas met onze Gouverneur, gevolgd door de opvoering van een aantal toneelstukjes in Stevensweert.

Aanwinsten

Het verwerken van de gegevens over de objecten, foto's en boeken in een CRS is een belangrijk onderdeel van het beheer van de collectie. Maar zeker zo belangrijk is het presenteren van datgene wat wij hebben. In fysieke vorm doen wij dat door middel van de vaste opstelling en de wisseltentoonstelling. Maar op digitaal gebied moeten wij nog stappen zetten, waarbij natuurlijk de vraag wat wij wel en niet willen tonen. Kortom, over het beleid in deze moet nog worden nagedacht.

Het verwerven van nieuwe objecten gaat nog steeds door. Vaak zitten er hele mooie objecten bij, zoals 9 mooie scheepsmodellen van G. de Bruin. (Dit zijn toppers, mooiste schenking van het jaar). Maar ook de maquette van het opleidingsschip Prins Bernard en de metalen (brons-koper en blik) scheepsonderdelen. Als laatste, maar zeker niet het minste onderdeel van het verslag is de wisseltentoonstelling "Voortvarende vrouwen" die wij na een grondige voorbereiding in samenwerking met het Museum voor de vrouw uit Echt hebben opgezet. Deze tentoonstelling begon op 1 november en zal duren tot einde april 2026. In deze dubbel-tentoonstelling wordt de rol van de vrouw in de scheepvaart getoond, waarbij Echt het maatschappelijk deel voor haar rekening neemt en ons museum de meer technische zaken, waarbij de ontwikkeling van de apparatuur een rol speelt.

In deze expositie wordt het leven van een schippersfamilie getoond aan de hand van een dagboek dat door de vader van één van onze vrijwilligers is bijgehouden. Voor deze tentoonstelling zijn diverse modellen gebouwd door onze conservator.

Klimaat

Voor een museum is het belangrijk om de objecten zo goed mogelijk te beheren en vandaar dat de temperatuur en de luchtvochtigheid op een vijftal plaatsen in het gebouw wordt geregistreerd. Bij een analyse van de gemeten waardes bleek dat in de opslag op de zolder boven de CV-ruimte het te vaak te warm was en in de opslag nabij de werkplaats was het in de winter te koud en te vochtig. Naar aanleiding daarvan is een plan gemaakt om dat te verbeteren. Inmiddels zijn CV-leidingen bij het zoldertje extra geïsoleerd en zijn de boeken tijdelijk verplaatst naar een betere omgeving. Onderdeel van

het plan is om in 2026 de voormalige pinautomaatruimte om te bouwen tot een geconditioneerd archief en werkruimte. Daarna worden objecten geclusterd opgeslagen waarbij rekening wordt gehouden met de kwetsbaarheid van de diverse soorten objecten. De objecten worden dan opgeslagen onder de best mogelijke klimatologische omstandigheden. Onderdeel van het plan was tevens het plaatsen van een wateralarm in de kelder en de CV-ruimte.

4. PUBLIEKSZAKEN

In de afdeling Publiek zijn alle publieksactiviteiten en services gebundeld: Educatie, PR & Marketing, Reserveringen en de Maaslandzaal

4.1. Educatie:

Samen met de leerkrachten van de lagere scholen is een project gestart om scholieren in contact te laten komen met techniek en met de scheepvaart. Het plan is in 2020 al gestart en ook dit jaar zijn er weer kinderen naar ons museum gekomen

Het museum heeft het opleiding instituut STC de mogelijkheid gegeven om hun lesprogramma in Maasbracht uit te voeren. Het betreft een opleiding tot matroos op de binnen scheepvaart. Dit jaar is het programma gestopt ivm te weinig aanmelding van studenten

4.2. PR & Marketing:

Dankzij het feit dat we een geregistreerd museum zijn, maken we gebruik van de museumkaart. Ook dit jaar zijn er weer meer bezoekers met een museumkaart bij ons museum geweest.

Dit jaar bestond het museum 40 jaar. Ter gelegenheid hiervan is in november het jubileum gevierd. Dit 4-daagse feest is mede door het mooie weer een groot succes geworden waar vele mensen van hebben genoten.

In het tweede helft van de jaar is de app "Erfgoed Route" geopend. Met deze app die tot stand is gekomen met meerdere musea in Limburg en Limburg Marketing kunnen mensen te voet of per fiets een toeristische toer maken door de betreffende gemeente.

4.3. Reserveringen:

In 2024 is er weer een groei in de reserveringen geweest. Gehoopt wordt dat in de volgende jaren dit aantal nog verder zal doorgroeien.

4.4. Maaslandzaal:

De Maaslandzaal wordt weer voor meer doeleinden gebruikt. De schaakclub is nog elke week aanwezig. Elke laatste dinsdag van de maand is er de soos. Verder zijn er regelmatig groepen die hier een lunch krijgen voordat ze een rondleiding krijgen in het museum.

4.5. Tijdelijke tentoonstellingen:

Dit jaar is ook een tijdelijke tentoonstelling over de voortvarende vrouw in de binnenvaart georganiseerd. Deze tentoonstelling is samen met het museum van de vrouw in Echt georganiseerd.

5. VRIJWILLIGERS

Buiten de dagelijkse activiteiten zoals:

- het lopen van de reguliere diensten op de woensdag-, zaterdag- en zondagmiddagen
- standaard iedere woensdagochtend, maar daar buiten ook uitvoering van het nodige onderhoud:
 - aan wal: het museum met horeca Maaslandzaal, zoals het poetsen van interieur, toiletten en koperwerk, allerhande reparaties aan installaties, maar ook aan het raderwerk van voormalige Sluis Limmel en de stuurhut
 - op het water: de steiger, tjalk 'Nooit Volmaakt' en rondvaartboot 'Gouverneur van Limburg' allerhande reparaties
- het begeleiden van de groepen bezoekers op afspraak met mogelijk gebruik van de extra diensten zoals genoemde horeca, rondvaartboot en tjalk.

hebben de vrijwilligers in 2025 een relatief rustig eerste half jaar achter de rug, gevolgd door een tamelijk drukke tweede helft.

De noemenswaardige extra activiteiten zijn dan:

- het verrichten van de nodige hand- en spandiensten ter voorbereiding van en tijdens de officiële start van de app 'Erfgoed Route Limburg'.
- Za. 8 t/m di. 11 november vond het 40 jarig MBM jubileumweekeinde plaats in combinatie met dag van de Binnenvaart. Het schip de Terra Nova van LVBHB was het centrale punt van de feestelijkheden. Voor de vrijwilligers een drukke periode met een marktkraam en springkussen voor de deur en het museum met aanverwante afdelingen was opengesteld voor publiek. De laatste avond aan boord van de Terra Nova was gereserveerd voor een gezellige vrijwilligersavond, met zangkoor, muziek en optreden uit eigen gelederen.
- De realisatie van de tijdelijke expositie 'Voortvarende Vrouwen', gehouden van 1 nov. 2025 tot eind april 2026, vergt van een aantal vrijwilligers behoorlijk veel werk. Deze expositie wordt gedeeld met het 'Museum van de Vrouw' in Echt. De vrijwilligers Maasbracht doet het technische deel, die van Echt het sociale. De samenwerking van beide musea vergt van ons de nodige inspanning in Echt voor het bouwen van een complete roef op de bovenverdieping aldaar, het selecteren en bezorgen van de nodige ten toon te stellen materialen voor het aanvullen van hun expositie, een bijdrage aan geluidsopnamen voor hun audiotour. Het Historie Museum in Elsloo heeft ons materialen geleverd voor het tonen van kleding die vroeger door de schippersvrouw werd gedragen

Het aantal actieve vrijwilligers nam helaas af van 36 naar 31.

Vastgesteld op 1 juni 2026